

O metodă accesibilă și reproductibilă pentru efectuarea unui mapping de drenaj limfatic la paciențele cu cancer endometrial precoce

Flaviu Ionut Faur^{1,2}, Ioana Adelina Clim³, Paul Pasca¹, Catalin Prodan^{1,2}, Ionel Nati^{3,4}, Amadeus Dobrescu^{1,2}, Sabrina Florea⁵, Mihai Rosu^{6,7}, Bogdan Totolici^{6,7}, Ciprian Duta^{1,2}, Gabriel Lazar^{4,8}

¹2nd Department of Surgery, Timisoara Emergency County Hospital, Romania

²"Victor Babes" University of Medicine and Pharmacy, Timisoara Romania

³2nd Department of Obstetrics and Gynecology "Dominic Stanca", Cluj-Napoca, Romania

⁴"Iuliu Hatieganu" University of Medicine and Pharmacy, Cluj-Napoca, Romania

⁵"Dr. Carol Davila" Central Military Emergency University Hospital, Bucharest, Romania

⁶1st Department of General Surgery, Arad County Emergency Clinical Hospital, Romania

⁷Vasile Goldia Western University of Arad, Romania

⁸1st Department of Oncological Surgery, "Prof Dr I Chiricuta" Oncological Institute, Cluj Napoca, Romania

Rezumat

Introducere: Cancerul endometrial este cea mai frecventă formă de cancer ginecologic în țările dezvoltate. Managementul terapeutic recomandat în prezent ia în considerare o serie de factori, cum ar fi: stadiul TNM, justificarea intervenției chirurgicale primare, dorința de a păstra fertilitatea. Pentru cazurile operabile primar, stadializarea chirurgicală a devenit un pilon extrem de important, în care trebuie cunoscut statusul ganglionilor limfatici pelvini (1-3).

Material și Metodă: În perioada cuprinsă între lunile August 2015 - Iunie 2021, în cadrul Institutului Oncologic "Prof. Dr. I. Chiricuță" Cluj Napoca, Clinicii de Chirurgie Generală II a Spitalului Județean "Pius Brînzeu" Timișoara, Clinicii de Chirurgie Generală I a Spitalului Județean Arad, Clinicii de Obstetrică și Ginecologie II "Dominic Stanca" Cluj Napoca și Spitalului Universitar de Urgență Militar Central "Dr. Carol Davila" București România, s-a realizat un studiu prospectiv observațional multicentric, având ca obiectiv principal examinarea ratei de detecție a ganglionului limfatic santinelă utilizând albastru de metilen ca trasor. Intervențiile chirurgicale au fost efectuate de către echipa de chirurghi a clinicilor menționate, iar paciențele au fost informate despre acest studiu și au semnat un consimțământ informat pentru înscriere.

Rezultate: Un total de 116 cazuri au îndeplinit criteriile de includere pentru acest studiu prospectiv. Vârsta medie a pacienților incluși a fost de 62,3 ani (minim - 38, maxim - 83). Indicele mediu de masă corporală a fost de 31,8 (minim - 19,9, maxim - 48,2). În ceea ce privește tipul histologic al cancerului endometrial, majoritatea cazurilor au fost de cancer endometrioid, reprezentând 72,5% din total (n=84). Un număr considerabil de cazuri au fost de tip mixt, fie cu carcinom cu celule clare (8,6%, n=10), fie cu carcinosarcom mixt (17,2%, n=20). Abordarea preferată pentru intervenția chirurgicală a fost chirurgia laparoscopică mai degrabă decât chirurgia tradițională (72% vs. 28%). Un alt element investigat din punct de vedere histologic este gradul tumoral, gradul de diferențiere a celulelor cu dezvoltare anarhică, observăm că 50% (n=58) au fost G2. Din cele 116 cazuri de carcinom endometrial incluse în studiu, în 83% din cazuri (n=96) injectarea de trasor albastru de metilen a fost un succes și a fost identificat ganglionul santinelă. Tehnica SLN continuă să fie de mare interes și să fie utilizată în centrele chirurgicale din întreaga lume. Metoda de detectare a ganglionilor limfatici santinelă variază în funcție de individ. Conform studiilor din literatură, indocianina (ICG- Indocyanine green) este standardul de aur pentru cartografierea ganglionilor limfatici, cu rate de detecție superioare în comparație cu alte versiuni existente. Un alt factor cheie care trebuie luat în

considerare atunci când se selectează o metodă de identificare a ganglionului santinelă este raportul cost-eficiență. Utilizarea albastru de metil ca marker de urmărire este cea mai rentabilă opțiune cu rezultate echivalente în ceea ce privește rata de detecție.

Concluzii: Pe baza rezultatelor studiului nostru și a altor studii din literatura de specialitate, cartografierea limfatică folosind albastru de metilen ca marker în cancerul endometrial este o metodă eficientă din punct de vedere al costurilor, cu o rată de detecție favorabilă. Cu această procedură cu costuri reduse se poate realiza o stadializare corectă a tumorii, evitând supra-tratamentul. Există mai multe modalități de identificare a ganglionului santinelă folosind diferiți trăsori cu o acuratețe mai mare, dar obiectivul studiului nu a fost acela de a face o comparație între diferiți trăsori, ci de a prezenta fezabilitatea cartografierii ganglionilor limfatici folosind albastru de metilen ca trăsor cu costuri reduse, cu o reproductibilitate bună, o curbă de învățare scurtă și o rată de detecție optimă.

Cuvinte cheie: tumoră endometrială, metastaze limfatice, biopsie ganglionului santinelă, limfadenectomie, albastru de metilen